

frem gaa ud paa at indskrænke Arbejdstiden i en hel Mængde Erhverv. Man stiller det op som et Paradigma, at Hovedbetingelsen for alle sundhedsfarlige Erhverv er at indskrænke Arbejdstiden, hvis man vil beskytte Arbejderne. Saadanne sundhedsfarlige Erhverv have vi ikke saa faa af ogsaa her i Landet, selv om vi maaske ikke have slet saa mange som i Udlandet. Men selv om et Erhverv ikke kan kaldes sundhedsfarligt, kan der indenfor det finde saadanne Forhold Sted, at det vil være Samfundets Pligt at gribe regulerende ind.

Det er omtalt af den ærede Ordfører, at vi paa vore Pladser have en Beretning om Arbejdsforholdene i Beværterfaget, som er udgivet af Statens statistiske Bureau. Det er et meget interessant Værk og meget lærerigt. Det oplyser f. Eks., at i Beværtingerne have 15 pCt. af Køkkenpersonalet en Arbejdstid af 16—17 Timer i Døgnet — det er for Hovedstadens Vedkommende —, og at 42 pCt. have 14—15 Timers Arbejdstid. Altsaa, langt over Halvdelen af de Arbejdere, som ere beskæftigede som Køkkenpersonale i Beværtinger, har en Arbejdstid af 14—16 Timer i Døgnet, og saa maa man endda lægge Mærke til, at det — som det er nævnt — er Principalernes Opgivelser, der her ere lagte til Grund. Man maa sige, at en saadan Arbejdstid er uhyre lang og nødvendigvis vil være sundhedsnedbrydende for det paa-gældende Personale. Her er altsaa et Felt, hvor Samfundet burde gribe ind og regulere Arbejdstiden. Lignende Forhold tror jeg man vil finde i adskillige andre Erhverv, naar disse bleve grundigt undersøgte. Jeg vilde sætte megen Pris paa, hvis den ærede Indenrigsminister, under hvem dette Emne sorterer, efterhaanden kunde tilvejebringe en Statistik over Arbejdstidens Længde i alle Fag. Jeg tror, at en saadan Statistik vilde være overordentlig lærerig, og man vilde maaske derved mere end ved noget andet komme til det Resultat, at i mange Forhold var det Lovgivningsmagtens Pligt at gribe regulerende ind.

Under denne Synsvinkel mener jeg det er godt, at de Herrer Aar efter Aar fremsatte deres Forslag, for lidt efter lidt ville de nok vinde mere og mere Gehør for deres Sag. Efterhaanden som Rigsdagen vinder Klarhed over, at saadanne Forhold eksistere, og at en stor Mængde Mennesker har en Arbejdstid paa 15—16 Timer i Døgnet, vil den, som i det hele er lydhør overfor humane Krav, sikkert

finde det rigtigt at lovgive paa dette Omraade. Under Hensyn hertil skal jeg udtale min Tilfredshed med, at de Herrer atter i Aar have fremsat deres Forslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Samuelson): Den ærede Ordfører for Reformpartiet (Ovesen) udtalte, at vi manglede Oplysninger. Der er i ethvert Tilfælde mange Oplysninger, som kunne tages til Indtægt for dette Forslag. Der findes i Beretningen for sidste Aar fra Arbejds- og Fabriktilsynet saa mange Oplysninger om forskellige Erhverv, at der er nok at tage fat paa. Den ærede Ordfører nævnte ligeledes, at jeg havde omtalt Drikkeriet mellem Arbejderne. Jeg udtalte kun, at nu hører man ikke mere saa megen Tale derom, naar Lovforslaget om de 8 Timers Arbejdsdag kommer frem. Man siger ikke mere, at Arbejderne ville benytte den længere Fritid, de derved faa til deres Raadighed, til at gaa paa Værtshus, til Drikkeri. Alle og enhver ved, at Drikkeriet nu er gaaet saa langt ned, at det kun er „en saga blott“ blandt Arbejderne — heldigvis! Om den internationale Læsning udtalte jeg, at hvis Arbejderne havde mere Tid til deres Raadighed, vilde de kunne udnytte Tiden til at læse de Bogskatte, der findes i vort Land, og som bringe Bud fra en anden Verden end Fabrikens og Hjemmets. Dette kan ikke med Rette forstaaes, som om jeg havde sagt, at Arbejderne skulle først og fremmest ty til international Læsning. Det tror jeg ikke bliver Hovedformaålet for deres Læsning.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) nævnte forskellige Erhverv, med Hensyn til hvilke han vilde være med til at lovgive. Jeg udtalte netop, da jeg første Gang havde Ordet, at de Herrer havde udtalt sig i denne Retning med Hensyn til de sundhedsfarlige Erhverv og den kontinuerlige Drift, og der vil ogsaa blive givet Lejlighed for enhver til at gøre Forslag i den Retning. Men hvert Aar udtale de Herrer sig saaledes uden dog at komme med Forslag i den Retning. Jeg synes derfor, det var paa Tide, om de Herrer, i Stedet for hvert Aar at udtale deres Tilslutning til Tanken om at lovgive paa dette Omraade, kom med Forslag i den Retning. Vi Socialdemokrater ere meget villige til at se paa saadanne Forslag og at drøfte dem for dog at faa gjort en Begyndelse paa Drøftelsen af Spørgsmaalet om en Maksimal-arbejdsdag.